

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

LEARNING
INTERCULTURALITY
FROM RELIGION

Learning Interculturality From rEligion

PD&P

Педагогически модел за дидактика и участие

Номер на проекта 2016-1-IT02-KA201-024660

Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на тази публикация не представлява одобрение на съдържанието, което отразява само възгледите на авторите, и Комисията не носи отговорност за каквото и да е използване на съдържащата се в нея информация

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

LEARNING
INTERCULTURALITY
FROM RELIGION

автор

Fondazione Hallgarten-Franchetti Centro Studi Villa Montescia, Italy

В сътрудничество с Консорциума LIFE

n Jorge, Spain

Centre for Educational Initiatives, Bulgaria

K.S.D.E.O. 'EDRA', Greece

EGECED, Turkey

Уебсайт на LIFE: <http://www.life-erasmus.eu>

Facebook: LIFE - Learning Interculturality from religion

Съдържание

Въведение	4
Причини за преподаване по религии и вявания	7
Мултикултурализъм и интеркултурализъм: политически и образователен преглед	9
Разбиране на мултикултурализма	10
Мултикултурализъм и общи ценности	11
Моделът: педагогически последици.....	14
Определяне на конструктивизма в модела: защо преподаването на религията се основава на опит и откритие.....	16
Педагогическият учебен модел на религията (PTRM).....	18
Моделът в действие.....	20
Осъзнаване на метода заедно.....	25
Педагогически модел LIFE	26
Списък на предложените въпроси	29
библиография.....	33

Въведение

Като цяло, когато говорим в литературата, социологията и политиката за религията, възнамеряваме да се позовем на колекция от културни измерения и видения на света, свързани с духовността и някои аспекти на моралните ценности. Религиите имат разкази, символи, традиции и свещени истории, които имат за цел да дадат смисъл на живота или да обяснят произхода на живота или вселената.

На почти всички езици на света е възможно да се намерят думи, които имат същото значение на английската дума "религия". Начинът, по който концепцията е замислена, обаче, може да изглежда съвсем различно, а някои нямат никаква дума за религията изобщо. Например, санскритската дума "дхарма", която понякога се превежда като "религия", означава "закон". В класическата Южна Азия изследването на закона се състои от понятия като покаяние чрез благочестие и церемониални и практически традиции. Средновековната Япония първоначално имаше подобно обединение между "имперския закон" и универсалния или "законът на Буда", но те по-късно станаха независими източници на власт. Това води Мирча Елиаде да представи тавтологическо обяснение на това, което възнамеряваме да бъде свещено, определено като това, което не е прощално; отразявайки използването на термина "профан", за да обхване всичко, което не е абсолютно свещено, той би бил по-добре да определи свещеното като нещо, което не е несвещено. Въпреки това, той предпочита да разшири определенията на думите по свое желание, за да се направи по-легитимен и да маскира неспособността му да дефинира действително това, което е свещено (макар че то може да бъде определено само по тавтологичен начин, като нещо, което е свързано с обратното му)

Обичайната дефиниция на религията се отнася до "вяра и поклонение на свръхчовешка контролираща сила, особено на личен Бог или богове". (Оксфордски речник) Въпреки това, обикновено се отбелязва, че тази основна "вяра в Бога" определение не успява да улови Едуард Бърнет Тейлър определя религията по отношение на "вярата в духовните същества". В това определение се поставя идеята, че не е уместно да се ограничи смисъла на религията във вяра в върховно божество или в очакваното решение след смъртта, което води до потенциалното изключване на много форми и изрази на религиозни културни

измерения и по този начин "има вина за идентифициране на религията, а не на по-дълбокия мотив, който ги стои зад тях". духовните същества съществуват във всички известни общества.

Социологът Емил Дюркхайм в своята книга "Елементарните форми на религиозния живот" определи религията като "единна система на вярвания и практики по отношение на свещените неща". С свещени неща той означаваше "отделени и забранени" - вярвания и практики, които да се обединят в една единствена морална общност, наречена Църква, всички, които се придържат към тях. "Свещените неща обаче не се ограничават до богове или духове. Напротив, свещеното нещо може да бъде "скала, дърво, пролет, камъче, парче дърво, къща, дума, всичко може да бъде свещено". Религиозните вярвания, митове, догми и легенди са представи, които изразяват естеството на тези свещени неща и добродетелите и правомощията, които им се приписват.

Развитието на религията е в различни форми в различните култури. Някои религии акцентират върху убежденията, докато други наблягат на практиката. Някои религии се съсредоточават върху субективния опит на религиозния индивид, докато други считат дейностите на религиозната общност за най-важни. Някои религии твърдят, че са универсални, вярвайки, че техните закони и космология са задължителни за всички, докато други са предназначени да се практикуват само от тясно дефинирана или локализирана група. На много места религията е свързана с обществени институции като образование, болници, семейство, правителство и политическа йерархия. Една съвременна академична теория за религията, т.е. социалният конструктивизъм, казва, че религията е модерна концепция, която е определена по отношение на абрахамските религии и че по този начин религията като понятие е приложена неподходящо за не-западни култури, които не се основават на такива системи.

След като разгледахме културното и антологичното измерение на религията, можем да приемем, че вярването е състояние на ума. Всеки има вярвания за живота и за света, който преживява. Взаимопомощните вярвания могат да образуват системи на вяра, които могат да бъдат религиозни, философски или идеологически.

Според "Наръчник на човешките права" на Съвета на Европа: "Религиите са системи на вяра, които свързват човечеството с духовността". Следващата дефиниция дава добър поглед върху различните измерения на религията: това е колекция от културни системи,

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

LEARNING
INTERCULTURALITY
FROM RELIGION

CENTRO STUDI VILLA MONTESCA
FONDAZIONE

системи на вявания и светоглед, които свързват човечеството с духовността и понякога с моралните ценности. Много религии имат разкази, символи, традиции и свещени истории, които имат за цел да дадат смисъл на живота или да обяснят произхода на живота

Причини за преподаване по религии и вярвания

Съществуват няколко убедителни причини за преподаване на религии и вярвания, които се засилват, когато този вид преподаване се случи в контекста на ангажираността с религиозната свобода и правата на човека. Те включват:

- Религиите и вярванията са важни сили в живота на хората и общностите и следователно имат голямо значение за обществото като цяло. Разбирането на тези убеждения е необходимо, ако хората се разбират помежду си в нашите разнообразни общества, а също и ако трябва да оценят значението на правата, които ги защитават.
- Изучаването на религии и вярвания допринася за формирането и развиването на саморазбиране, включително за по-дълбоко оценяване на собствената религия или убеждения. Изучаването на религии и вярвания отваря умовете на учениците към въпросите за смисъла и целта и излага учениците на критични етични въпроси, адресирани от човечеството в историята.
- Голяма част от историята, литературата и културата са неразбираеми, без да са известни религиите и вярванията. Следователно проучването на религиите и вярванията е съществена част от добре закръгленото образование. Изучаването на религиите и вярванията е част от собствения образователен фонд, разширява хоризонта и задълбочава интуицията за сложността на миналото и настоящето.
- Познаването на религиите и вярванията може да спомогне за насърчаване на уважение и подобряване на социалното сближаване. В този смисъл всички членове на обществото, независимо от своите собствени убеждения, се възползват от познанията за религиозните и вярващи системи на другите.

Изглежда много очевидно, че религията може да се счита за един от най-важните конфликтни фактори в света. Но също така е очевидно как религията е моралната референция за милиарди хора в света и трябва да се разглежда като основен фактор на културната идентичност, която чрез споделено вярване може да обедини расови и географски различни общности. Думата "религия" произлиза от латинската религиозна религия, която може да бъде преведена като "обвързана заедно". Религията е израз на човешките същества, които имат силата да обвързват хората и общностите, но също така има властта да създава контрасти и конфликти, В самата причина за този парадокс се крие

отговорът на въпроса защо могъщата нашественост на солидарността се превръща в главна причина за конфликти и разделения. Днес дори онези, които посещават религиозни служби и изповядват, че са предани, никога не биха помислили дълбоко за фундаментите на своята вяра и като цяло не се интересуват от по-добро познаване на религията на другите. Според неотдавна публикувана в САЩ публикация "Това е нещо като учебна география чрез запаметяване на имената и главните букви на всички държави, но никога не откриваме други страни и континенти, които се намират извън границите". Конфликтите между религиите и възхода на религиозните фундаментализми по света провокираха насилие в много части на света и все повече хора отказват да изучават дълбоко значението на основните въпроси, на които религиозната вяра възнамерява да отговори. Възможността да се контрастира феномените на религиозния фундаментализъм насърчава в образованието религиозната грамотност и дава възможност на студентите да познават философския подход към своята вяра, включително да познават по-добре другите религии. В училище изучаваме много елементи от художественото и културно изразяване на човечеството, а религията е част от него. Започвайки от религията, не само като културно изразяване, но и като част от вътрешното изразяване на човешкото състояние, е възможно да се изгради прогресивен и еволюционен подход в студентите, който може да доведе и до преценка на алтернативните религиозни убеждения като уважителни и положителни в същата степен. Много е важно да се мисли за идеята, че преподаването на религии е неутрална образователна позиция. Възможно ли е да се преподава религия без религия? Опитът показва, че трябва да започнем от една религия, с позитивно отношение и откритост към други изрази, но преподаването на културни религиозни изрази или на историята на религиите трябва да се счита за нещо различно.

Моделът предлага идеята, че преподаването на религията е усилие на разбиране и реципрочно разбиране. Основната цел е отразяването на подхода към основните въпроси, които хората естествено са склонни да намерят отговор. Отговорът, или по-добре, не може да се разбере, че отговорите се обръщат към рационалната и културната страна на човешката мисъл, а да се справят с друг начин на разбиране и мислене. Дълбоките въпроси, свързани с вътрешната страна на човечеството, изискват артикулиран подход, съчетан с духовност, анкетно отношение и дори рационалност. Основната идея на модела е, чрез метода на проучването, да даде възможност на студентите да бъдат привикнати

към отношението да задават фундаментални въпроси и да намират отговори в края на процеса на изграждане на собствената си човечност..

Мултикултурализъм и интеркултурализъм: политически и образователен преглед

Всички живи култури са резултат от межкултурната комуникация. Това става особено очевидно в ерата на глобализацията, където все по-бързо развиващият се културен пейзаж се характеризира с засилено разнообразие от народи, общности и индивиди, които живеят все повече и повече. Увеличаващото се разнообразие от култури, което е плавно, динамично и трансформиращо, предполага специфични компетенции и способности за индивидите и обществата да учат, да се преповтарят и да разучават, за да отговорят на личното им изпълнение и социалната хармония. Способността да се дешифрират други култури по справедлив и смислен начин се основава не само на открит и плуралистичен дух, но и на самоконкултурно осъзнаване. Когато една култура осъзнава критично собствените си силни страни и ограничения, тя може да разшири хоризонтите си и да обогати своите интелектуални и духовни ресурси, като се научи от алтернативни видения в епистемологията, етиката, естетиката и светогледа. Приближаването на културното многообразие изисква да се идентифицира и популяризира възможно най-широка гама от компетенции, особено тези, които обществата са проектирали и предавали през следващите поколения.

Тъй като межкултурните взаимодействия се превърнаха в постоянна черта на модерния живот, дори и в най-традиционните общества, самият процес е подложен на проверка по начин, по който индивидите и общностите управляват срещи с други културни. Оттук и нарастващата информираност сред политиците и гражданското общество, че межкултурните компетенции могат да представляват много подходящ ресурс за подпомагане на индивидите да преговарят за културни граници по време на личните си срещи и преживявания. Интеркултурните компетенции са способности за умело навигиране в сложни среди, характеризиращи се с нарастващо разнообразие от народи,

култури и начин на живот, в други отношения способности за ефективно и подходящо изпълнение при взаимодействие с други, които са лингвистично и културно различни от самите себе си "(Fantini & Tirmizi, 2006 г.). Училищата са централно място за подражаването на такива умения и способности и предвид тяхното значение за социалния и политическия живот, обхватът на межкултурните компетенции е много по-широк от формалното образование. Те трябва да достигнат до ново поколение граждани, особено млади мъже и жени, които имат немислими възможности за глобални разговори.

Разбиране на мултикултурализма

новите държави-членки на ЕС. Новите религии започнаха да населяват градовете индусите, сикхите, мюсюлманите и будистите. След "Разширяването" на Европейския съюз имиграционният товар от началото на 70-те и 90-те години превърна ЕС в етнически и религиозно разнообразна общност. Идеята, че имигрантът в крайна сметка ще се слее и ще стане част от приемащата култура, която беше дадена в средата на 50-те години, беше постепенно отхвърлена. Тези общности развиват свои собствени културни ценности. Расисткото напрежение се увеличи и до края на 80-те години имигрантите бяха подложени на непровокирани расистки атаки. Това доведе до идеята, че имиграцията и расовите отношения са политически противоречиви въпроси и че има нарастваща кампания за въвеждане на имиграционен контрол. Този дебат в днешно време все още е много актуален и идеята за контролиране на имиграционните потоци е проблем, който действителните правителства отговарят за обсъждането. Идеята за контролиране на потоците не е нова: в Обединеното кралство и Франция през 50-те години на миналия век бяха приети някои контролни мерки за намаляване на притока в Обединеното кралство, тъй като броят на африканци от Западна Индия, Индия и Пакистан се увеличи. Но въпреки строгата имиграционна политика, населението на имигрантите продължава да расте и събитието, представено от "Брексит", ще постави нови и противоречиви въпроси. Голяма част от новите граждани идват от Африка (32%) и Азия (40%), като най-големите три групи са хора от Магреб, Индия и Южна Америка. Това доведе до промени в "европейския начин

на живот" и ЕС стана мултикултурна общност. Тази реалност все още не винаги е прието от гражданите на ЕС и напоследък терминът "мултикултурализъм" се превръща в оспорвано понятие както в социологическия дискурс, така и в съвременната политика.

Терминът "мултикултурализъм" обикновено се смята, че е възникнал във Великобритания от министъра на вътрешните работи Рой Дженкинс през 1966 г. Този термин е общ текущ във всички страни от ЕС, въпреки че често има случаи, особено на местно равнище, които считат този термин за негативен. Тези тенденции на възгледите имат за цел да изключат културите на малцинствата, като в същото време популяризират ценностите на доминиращата бяла култура. Мултикултурализмът е термин, който описва аспекти на социалната политика. Мултикултурализмът се използва по много начини, които могат да послужат или за отбелязване на различия, или за покриване на това, което във всеки реален смисъл е друга форма на принудително асимилиране. Също така трябва да се признае, че разнообразните етнически групи сега се състоят от голям брой хора, родени в страната. Действителното общество открива прогресивна липса на религиозни и духовни влияния, представлявани от професията на религия върху хората. Повечето от хората, родени в ЕС, се определят като атеисти, но според Фил Зукерман (общинския брой на хората който обяви, че е атеист, е в силен упадък. Това може да се дължи на раждаемостта на страната с религиозно мнозинство. Повечето имигранти, които идват в ЕС, са обявени за религиозни и да вярват в бога. Тази перспектива предполага потенциален нов аргумент за дебата за преподаването на религията в училищата

Мултикултурализъм и общи ценности

Дебатът за ролята на училището в преподаването на общи лаически ценности е много важен. Добър пример за това разискване може да бъде направен в САЩ. През 2012 г. доклад за Josephson доклад за етиката на американската младеж. Според този резултат е възможно да се разкрие "неотложна необходимост от интегриране на елементите на характерното образование в държавните учебни програми в страната. Според проучването 57% от тийнейджърите заявяват, че успешните хора правят това, което трябва да направят,

за да спечелят, дори ако това включва измама. Двадесет и четири процента смятат, че е добре да заплашвате или да удряте някой, когато сте ядосани. Тридесет и един процента смятат, че физическото насилие е голям проблем в техните училища. Петдесет и два процента препратили измама поне веднъж на изпит. Четиридесет и девет процента от учениците съобщават, че са тормозени или тормозени за етнически или културни различия по начин, който сериозно ги разстрои. "Повечето педагози твърдят, че развитието на гражданството и преподаването на религията трябва да се считат за различни. И тази точка е последователна.

Процесите на идентифициране на гражданите с гражданското общество и политическите структури обаче предполагат, че образованието в холистичен подход на междуличностно и вътрешноличностно ниво е необходимо условие както за социалното, така и за политическото измерение. Създаването на измерение на гражданството може да се стреми към различни социални, културни и политически практики. Идеята за образование за демокрация е силно застъпена от Дюи. Той предложи "демократичен начин на живот", демокрация като начин на живот. Развитието на гражданството е свързано с знания, умения и нагласи (ценности), а комбинацията от тези елементи често се нарича компетентност. Знанията и уменията са важни. За да процъфтява демократичното общество, е необходимо да се знае за демокрацията, да има компетентност да действа демократично. Обаче, от решаващо значение са ценностите, волята да се държат демократично. Според много социологически анализи действителните общества се нуждаят от гъвкави и рефлексивни граждани. Това, което Доналд Шон нарича "отражение в действие". В образованието това изисква практика, в която младите хора да отразяват поведението си, да поемат отговорност за действията си и да се опитват да се държат по различен начин по експериментален и отразяващ начин. Рефлексивната парадигма оказва значително влияние върху мисленето за образованието на учителите. Перспективните учители в рефлексивно-ориентираната учителска практика са непрекъснато оспорвани да разследват своите вярвания и учебно поведение.

Доналд Шон твърди, че социалните системи трябва да се научат да стават способни да се трансформират без неприемливо прекъсване. В този случай "динамичният консерватизъм"

играе важна роля. Учебната система трябва да бъде система, в която динамичният консерватизъм действа на такова ниво и по такъв начин, че да позволява промяна на състоянието без непоносима заплаха за основните функции, които системата изпълнява за себе си. Нашите системи трябва да запазят своята идентичност и способността си да поддържат самоличността на онези, които принадлежат към тях, но в същото време те трябва да са способни да се трансформират. (Schon 1973: 57). Голямото нововъведение на Шон в този момент е да проучи степента, в която компаниите, социалните движения и правителствата са системи за обучение - и как тези системи биха могли да бъдат подобрени. Той предлага движението към учебните системи, по необходимост, да е "тромав и индуктивен процес, за който няма адекватна теоретична основа" (вж. Бизнес-фирмата, твърди Доналд Шон, е поразителен пример за система за обучение. Той описва начина, по който фирмите се преместват да бъдат организирани около продукти за интеграция около "бизнес системите" (пак там: 64). В един аргумент, който е намерил много ехо в литературата на "учебната организация" около двадесет години по-късно, Доналд Шон прави случая на учене, който не е просто нещо, което е индивидуално. Обучението може да бъде и социално: Социалната система се учи всеки път, когато придобие нов капацитет за поведение, а ученето може да приеме формата на нежелано взаимодействие между системите [...] Правителството като система за обучение носи с него идеята за публично учене, специален начин за придобиване на нов капацитет за поведение, в който правителството се учи за обществото като цяло. В публичното обучение правителството предприема непрекъснато, насочено изследване на естеството, причините и разрешаването на нашите проблеми.

Необходимостта от публично обучение носи с нея необходимостта от втори вид обучение. Ако правителството трябва да се научи да решава нови обществени проблеми, то трябва също така да се научи да създава системи за това и да изхвърли структурата и механизмите, израснали около старите проблеми (Schon 1973: 109).

Моделът: педагогически последици

Моделът се основава на подходите, залегнали в теорията, наречена Конструктивизъм, новаторска философия на знанието, научаването и придаването на смисъл на света и свързаните с него явления. В общи положения се счита, че конструктивистките подходи и стратегиите за обучение се основават на позицията на учениците в учебния процес: пребиваването в центрирана позиция позволява по-голямо взаимодействие със съответните им среди. Този документ не е мястото да изследваме и анализираме семантичния смисъл на понятието "конструктивизъм" и неговите последици в образованието, за които влиянията и най-дълбоката представа за теорията виждат показанието, представено в библиографията.

Прилагането на модела следва идеята, че знанието е крайната цел на лично и общностно изследване, насочено към "генериране на знание и значение от опита" (Университети, Джордж Клир, 1932). Според много автори конструктивизмът е теория на знанието с корени във философията, психологията и кибернетиката. Тя се основава на два основни принципа:

- Знанията не се получават пасивно, но активно се изграждат от учещите, а учителите в този процес играят ролята на фасилитатор;
- Действието на познанието е адаптивно и служи за организиране на света, който се изживява от обучаващия се, а не непременно за откриването на онтологична реалност.

Моделът възнамерява да възстанови и осъвремени идеята на Montessori за учене като изследване и да открие, че се нуждае от специфична учебна среда. Като се има предвид, че конструктивизмът се съсредоточава върху способността на обучаемите да решават реални проблеми, той не само насърчава обучаемия да достигне до уникално решение, но също така обръща особено внимание на процеса на достигане до решението. По този начин проблемите, свързани с основните въпроси на човечеството, трябва да се разглеждат като "реални проблеми на живота", тъй като са свързани с положението на човешките същества в света. Проблемно ориентирани дейности, които са контекстуални, подходящи и са от

голям интерес за обучаващите се. Обучаващите могат да изберат проблем сам или учителят може да конструира един за тях.

Според мнението на много автори, конструктивистката идея за учене взима предвид предишните знания. Това означава, че подходът на фасилитатора предоставя компетенциите за засилване и насърчаване на дебата, където знанието е резултат от откриване. Ако предишните знания трябва да се считат за неправилно научни, преразглеждане на съдържанието и определяне на нови перспективи е задачата на учащия. Един от авторите на теорията, дефиниран като "радикален конструктивизъм", дълбоко повлиян от теориите на Piaget, предлага да се разчупи конвенцията за разработване на теория на знанието, в която познанието не отразява обективна, онтологична действителност, а изключително поръчване и В своята книга "Радикалният конструктивизъм: начин на познаване и учене", Глазерфелд заявява, че "към конструктивистите, концепциите, моделите, теориите, и така нататък са жизнеспособни, ако се окажат адекватни в контекста, в който са създадени. "Това схващане произтича от идеологията, че знанието и действителността нямат обективна или абсолютна стойност. Реалността е неизвестна и може да бъде интерпретирана само от познавач, и след това може да престане да бъде реалността. Оттук и познавачът интерпретира и конструира реалност въз основа на нейните преживявания и взаимодействия с околната среда.

Определяне на конструктивизма в модела: защо преподаването на религията се основава на опит и откритие

От функционална и педагогическа гледна точка конструктивизмът може да бъде дефиниран като подход или стратегия за създаване на учебна среда или да се организира среда, в която учещите решават проблеми, намиращи се в личен контекст, чийто опит им помага да изградят нови знания. Още, че решаването на този проблем в религиите може да се определи като запитване. Опитът в определянето и анализа на отговорите, чиято природа не може да се намери в един рационален свят, е част от личния набор от знания, идващи от различни преживявания и социални взаимоотношения, между които по-подходящ е познатият контекст. Поради тези причини компетентността в търсенето и решаването на проблемите, изискващи определено философско и духовно измерение в този конкретен контекст, е това, което представлява ученето заедно с познанията, свързани с по-задълбоченото разбиране на изразяването на други религии и отношението да обсъждаме с връстниците се включват в други контексти. Очевидната липса на конкретна цел на ученето или на едно правилно решение, необходимостта от сътрудничество с други човешки ресурси и получаването на специфична или обща насоченост и напътствие от фасилитатор е това, което определя този подход като конструктивистки. Като очевидно е даден акцент върху процеса на разрешаване на проблеми, трябва да се уточни, че обсъждането и изучаването на религията и използването на разследващия метод за намиране на решения и пътища предполага наличието на множество начини за обсъждане и приближаване на проблемите, справяне с алтернативни начини на мислене за проблема и това може да доведе до развитието на аналитични умения и творческа продукция.

Важно е да се уточни, че в тази област е необходимо да изясним термините "решаване на проблеми", на които правим много препратки. При религиозно и междурелигиозно преподаване и учене решението не е еднопосочно. Някои студенти могат да почувстват, че е дори трудно да променят мнението си за вероизповеданието и сигурността, но онова, което се очаква да научат, е способността да приемат идеята на другия и да използват

термина на подхода, базиран на проучването за изграждане собствеността върху знанието, да не се основават на традиционните концепции, произведени от техния традиционен контекст. Целта на подхода "Живот" е да има повече познания за традиционната религия, в която вярват учениците, и по-задълбочено познаване на човешките ценности на други религии, като е способен на дискусия и положителна конфронтация.

В модела LIFE, конструктивистката педагогика възнамерява да се възползва от потенциала за развиване на мисловни умения от по-висок ред. Конструктивизмът, свързан с изследователския подход, може да създаде вътрешна или вътрешна мотивация. Вътрешната мотивация може да генерира по-оригинален и дългосрочен интерес към изучаването на дадена тема като религия, отколкото мотивацията, която се предоставя външно чрез външни награди като високи оценки.

Педагогическият учебен модел на религията (PTRM)

ПРИНЦИПИ

Конструктивизъм: теория, основана на наблюдение и научно изследване за това как хората се учат. Той казва, че хората изграждат собственото си разбиране и познаване на света, като преживяват нещата и отразяват тези преживявания. Лицата са активни създатели на собственото си познание. За да направят това, те трябва да задават въпроси, да изследват и да оценяват това, което знаем.

- **Обучителна практика:** насърчаване на студентите да използват активни техники (експерименти, решаване на реални проблеми), за да създадат повече знания и след това да размишляват върху това какво правят и как тяхното разбиране се променя. Учителят се грижи да разбере предварително съществуващите концепции на учениците и да ги ръководи, за да се справят с тях и след това да се надграждат върху тях.

Съвместен учебен процес: метод на преподаване и учене, в който учениците работят съвместно, за да проучат един важен въпрос или да създадат значителен проект. Група ученици, които обсъждат лекция, или ученици от различни училища, работещи съвместно в интернет по съвместна задача, са и двата примера за съвместно обучение.

Кооперативното обучение е специфичен вид съвместно обучение: студентите работят заедно в малки групи за структурирана дейност. Те са индивидуално отговорни за работата си и се оценява и работата на групата като цяло. Кооперативните групи работят лице в лице и се учат да работят като екип. В малки групи студентите могат да споделят силните страни и да развият слабите си умения. Те развиват междуличностните си умения. Те се учат да се справят с конфликта. Когато кооперативните групи се ръководят от ясни цели, учениците участват в многобройни дейности, които подобряват разбирането им за изследваните теми.

Необходими са три неща за създаване на съвместна среда за обучение:

- Учениците трябва да се чувстват сигурни, но също така да бъдат оспорени.
- Групите трябва да са достатъчно малки, за да могат всички да допринесат.
- Студентите, които работят заедно, трябва да бъдат ясно определени.

Техниките за сътрудничество и съвместно обучение, представени тук, трябва да помогнат на учителите да направят това възможно. Също така в съвместни обучения малките групи осигуряват място, където:

- учащите се активно участват;
- учителите стават учащи понякога и учещите понякога преподават;
- уважение се дава на всеки член;
- проектите и въпросите интереси и предизвикателства на учениците;
- се отпразнува многообразието и се оценяват всички вноски;
- учениците усвояват умения за разрешаване на конфликти, когато възникнат;
- членовете черпят от своя опит и знания от миналото;
- целите са ясно определени и използвани като ръководство;
- са предоставени инструменти за научни изследвания като достъп до интернет;
- студентите са инвестирани в собственото си обучение.

Моделът в действие

"Вярвам, че е наша отговорност да учим не само учителите, но и да дадем възможност на учениците да научат как да научат" (Johnstone)

10 ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОРЪЧКИ:

1. Това, което научаваш, се контролира от това, което вече знаеш и разбираш.
2. Как се учите се контролира от начина, по който сте се научили успешно в миналото.
3. Ако обучението трябва да има смисъл, то трябва да се свърже с съществуващите знания и умения, които обогатяват и разширяват и двете.
4. Количеството на материала, който трябва да се преработи в единица време, е ограничен.
5. Обратната връзка и увереността са необходими за улесняване на ученето, а оценката трябва да бъде хуманна.
6. Трябва да се има предвид стила на учене и мотивацията.
7. Студентите трябва да консолидират своето обучение, като се питат какво става в собствените им глави.
8. Трябва да има място за решаване на проблеми в най-пълния смисъл на думата, за да се упражняват и укрепват връзките.
9. Трябва да има място за създаване, защита, изпробване и хипотеза.
10. Трябва да бъде дадена възможност да преподавате (вие наистина не учите, докато не преподавате).

1. Това, което научаваш, се контролира от това, което вече знаеш и разбираш.

Първа стъпка - Какво знаят учениците за религията / Какво е религия Предварителна дискусия (взима се участие в целия клас) (1 час)

2. Как се учите се контролира от начина, по който сте се научили успешно в миналото.

2-ра стъпка - какво знаете, защото сте го изучавали (попитайте класа, опитен в миналото)

3. Ако обучението трябва да има смисъл, то трябва да се свърже с съществуващите знания и умения, които обогатяват и разширяват и двете.

Трета стъпка - Отговори на въпроси: Моделът предоставя списък с въпроси, свързани с религията.

Теорията по този подход е: не е възможно да се преподава религия без да се преживява естеството и разказа на определена религия. Целта на модела не е да предложи "как да изучава историята на религиите", а да експериментира в изучаването на религиите, въздействието на мултикултурализма.

Природа и концептуално измерение на въпросите: дискусиата трябва да се води, като се избягва всеки проблем, свързан с концептуалните изрази. За децата е важно, че техният език може да бъде франк и да не бъде повлиян от догматичните позиции на другите (родители, други учители и др.).

Бръмбар на Витгенщайн в кутията - Този е известен също като аргумент за личен език и е донякъде подобен на Мери Невросистът. Във Философските разследвания на Витгенщайн той предложи мисловния експеримент, който оспорва начина, по който гледаме на интроспекцията и как информира езика, който използваме, за да опишем усещанията. За мислещия експеримент Витгенщайн ни пита да си представим група от хора, всеки от които има кутия, съдържаща нещо, наречено "бръмбар". Никой не може да види в кутията на никого. Всеки е помолен да опише своя бръмбар, но всеки човек знае само собствения си бръмбар. Но всеки човек може да говори само за собствения си бръмбар, тъй като може да има различни неща в кутията на всеки човек. Следователно Витгенщайн казва, че последващите описания не могат да имат дял в "езиковата игра". С течение на времето хората ще говорят за това, което е в техните кутии, но думата "бръмбар" просто завършва със значение "това нещо, което е в кутията на човека . "

Защо това странно мислене е тревожно? Умственият експеримент показва, че бръмбарът е като нашите умове и че не можем да разберем точно какво е в ума на друг човек. Не можем да знаем точно какво изпитват другите хора или уникалността на тяхната гледна точка. Това е въпрос, който е много свързан с така наречения твърд проблем на съзнанието и феномена на qualia.

4. Количеството на материала, който трябва да се преработи в единица време, е ограничен.

Трябва да стимулираме обсъждането след края на часа.

Обратната връзка и увереността са необходими за улесняване на ученето, а оценката трябва да бъде хуманна.

Дискусията се ръководи от учителя, който играе ролята на фасилитатор.

- КАКВО - учителите трябва да развият учебна среда, която е свързана и отразява социалните, културните и езиковите преживявания на техните ученици. Те действат като водачи, посредници, консултанти, инструктори и застъпници на студентите, като помагат ефективно да свържат своите знания от културно и общностно естество с учебния опит в класната стая.
- Защо - Ladson-Billing (1995) отбелязва, че ключов критерий за културно значимо преподаване е подхранването и подпомагането на компетентността както в домашната, така и в училищната култура. Учителите трябва да използват културния опит на учениците като начало, върху което да развият знания и умения. Наученото по този начин съдържа е по-важно за учениците и улеснява трансфера на наученото в училище към реалните ситуации (Padron, Waxman & Rivera, 2002).
- КАК:

Научете повече за културата на учениците

- Накарайте учениците да споделят артефакти от дома, които отразяват тяхната култура
- Накарайте учениците да пишат за традициите, споделяни от техните семейства
- Накарайте учениците да изследват различни аспекти на тяхната култура

Различни методи на преподаване, за да приспособят разнообразните стилове на учене и езиковите умения

- Да започнем съвместни обучителни групи (Padron, Waxman & Rivera, 2002)
- Да участват учениците в книжни клубове или литературни кръгове (Daniels, 2002)
- Използвайте дискуссионни групи, ръководени от ученици (Brisk & Harrington, 2000)

- Говорете по начини, които отговарят на нуждите за разбиране и езиково развитие на ELL (Yeldin, 2004)

Използвайте различни ресурси в общностите на учениците

- Членовете на общността трябва да говорят с ученици по различни теми
- Помолете членовете на общността да учат уроци или да дадат демонстрация (в своята област на експертиза) на студентите
- Поканете родителите в класната стая да покажат на студентите алтернативни начини за приближаване към проблем (например в математиката: различни начини за разделяне на номерата, именуване на десетични знаци и т.н.)

6. Трябва да се има предвид стила на учене и мотивацията.

Учителите трябва да отделят време, за да обяснят защо правят тази дискусия.

7. Студентите трябва да консолидират своето обучение, като се питат какво става в собствените им глави.

Методът се основава на ВЪПРОСИ, така че учителите трябва да обяснят какъв е въпросът във философията.

8. Трябва да има място за решаване на проблеми в най-пълния смисъл на думата, за да се упражняват и укрепват връзките

Методът се основава на ЗАПИТВАНЕ, което се определя като "търсене на информация за истината, информацията или търсенето на знания чрез разпит".

Контекст за разследване - За съжаление нашата традиционна образователна система работи по начин, който обезсърчава естествения процес на разследване. Студентите стават по-малко склонни да задават въпроси, докато се движат през класа. В традиционните

училища учениците се научават да не задават твърде много въпроси, вместо да слушат и да повторят очакваните отговори.

9. Трябва да има място за създаване, защита, изпробване и хипотеза.

В дискусиата всеки е свободен да изрази собственото си мнение, но мненията трябва да се основават на факти или биографични разкази.

10. Трябва да бъде дадена възможност да преподавате (вие наистина не учите, докато не преподавате).

Учителите (учители по религия или други) трябва да имат свободата да представят свой собствен стил на преподаване.

Списък на въпросите, които трябва да се обсъдят (пример)

- Може ли науката някога да замести религията? (Проф. Брус Худ)
- Защо учениците трябва да се грижат за религията? (Проф. Робърт МакКаули)
- Хората стават ли повече или по-малко религиозни с възрастта? (Проф. Жаклин Улли)
- Ако хората са специални, а Земята е единствената планета с интелигентен живот (поне толкова интелигентен, колкото и хората), тогава защо да се затрудняваме при създаването на космоса? Защо да се притеснявате за създаването на стотици милиарди галактики и хиляди милиарди звезди?
- Защо един съвършен Бог - който е могъщ и има всички познания - изисква от нас да Го хвалим, като отидем в Църквата / Джамията?

Осъзнаване на метода заедно

1. Обсъждане на вашия принос

След обсъждането на метода по време на срещата, FVM ще поиска участие в среща (TELCO) за определяне на окончателната версия на модела.

Създаване на списък с въпроси (10 на партньор).

2. Експериментиране на метода с учителите

По време на есенното училище: среща с учителите, за да обяснят и обсъдят метода.

3. Експериментиране на метода в училищата

- *Представяне на целта на дейността "Анкетна фокус"*
- *Предложете списък с въпроси,*
- *Да гмуркат учениците в малки групи (5-6)*
- *Обсъждане на въпросите с учениците (3 часа) на повече от една сесия, ако случаят е такъв*
- *Създаване на кооперативни отговори (2 часа)*

4. Създаване на видеоклипове за въпросите

(Някои от въпросите трябва да бъдат представени от религиозни експерти и философи. Представянето на Въпросите не означава да се дават указания за отговорите)

- *Видеоклипът трябва да продължи 5 минути (макс.)*
- *Ще бъде вграден в платформата*

Педагогически модел LIFE

Предложения за учителя - Преди да проведете дискусия за религията, трябва да сте сигурни, че по време на разискването ще се зачитат подходящите начини за адресиране. По принцип е добра практика да попитате кое име или форма на адрес студентите предпочитат при определянето на тяхната религия. По време на дискусиите в клас трябва да се използва, за да се позовават на името на учениците колкото е възможно повече. Правилното произнасяне на имената е много важно, тъй като демонстрира културно съзнание и уважение. Помнете - ако имате съмнения, проверете с учениците. Трябва да насърчавате използването на приобщаващ език, който избягва етноцентричните тонове.

Много е важно да се избягва всякакво възбуждане в класната стая:

- Да се установят изрични основни правила за подходящо поведение в класната стая, за да се защитят от културно изключване и безчувственост;
- Да комуникират, устно и невербално, с високи очаквания за показване на взаимно уважение към всички ученици;
- Насърчаване на студентите да преговарят за приет "кодекс на поведение" и набор от дисциплинарни мерки за неподходящо поведение в класната стая;
- Отговорете бързо на всяко поведение (устно или невербално), което може да се счита за предубедено, предубедено или дискриминационно. Не търпийте расистки, сексистки или културно нечувствителни коментари, направени от учениците;
- Избягвайте да пренебрегвате или пренебрегвате нуждите на отделните ученици. Например, уверете се, че нямате склонност да облагодетелствате една група пред друга, когато отговаряте на въпроси;

- Избягвайте стереотипите и предубедените предположения във вашите учебни практики и съдържанието на дискусиите;
- Когато представяте информация за културно и езиково разнообразни лица или малцинствени групи, ясно цитирайте публикуваната литература и резултатите от изследването, вместо да изразявате личното си мнение. Също така, насърчавайте студентите да използват различни източници на данни, за да развият своите аргументи и критични мнения.
- Много е важно да се насърчи отворената и включена в класната стая дискусия:
 - Помолете учениците да задават въпроси, като използват изявления от отворен тип, например "Би ли искал някой да споделя различно мнение или гледна точка?"
 - Избягвайте да отделяте отделни ученици или да поставяте на място "на място", особено когато обсъждате културно или лично чувствителни въпроси. Например, един студент ще се чувства натиск, ако се приеме, че могат да говорят от името на всички хора от тяхната страна или култура на произход;
 - Насърчавайте предприемането на действия, когато обсъждате спорни въпроси. Например, да се гарантира, че учениците се редуват, изразявайки собствените си мнения, като същевременно слушат (и действително обмислят) възгледите на другите;
 - Попитайте учениците как предпочитат да учат и, където е възможно, да проучат как може да адаптирате съответно вашите учебни и учебни дейности.

Референции и допълнителни ресурси

Banks, J. A. (1994) *Multi-ethnic Education: Theory and Practice*. Needham Heights, MA: Allyn & Bacon.

Bromley, K. D. (1998). *Language art: Exploring connections*. Needham Heights, MA: Allyn & Bacon

Garcia, E. (1994). *Understanding and meeting the challenge of student cultural diversity*. Boston: Houghton Mifflin.

Gollnick, D. M., & Chinn, P. C. (2001). *Multicultural Education in a Pluralistic Society*. New York: Prentice Hall.

Westwood, M. J., Mak, A. S., Barker, M., & Ishiyama, I. (2000). *Group procedures and applications for developing sociocultural competencies among immigrants*. *International Journal for the Advancement of Counselling*, 22(4), 317-330.

Wlodkowski, R. J., & Ginsberg, M. B. (1995). *A framework for culturally responsive teaching*, *Educational Leadership*, 53(1), 17-21.

Woods, P. R., Barker, M. C., & Daly, A. (2004). *Teaching intercultural skills in the multicultural classroom*. Paper presented at the 4th Annual International Conference on Business, Honolulu, June 21-24.

Как да използваме въпросите - Част А: Създаване на дискусия

It is quite important to decide on the purpose of the discussion and selected the question/s. Then start with clearly devising one or more intended learning goals to be achieved through the discussion, explaining why we are doing it! The teacher is a facilitator and has to ensure that the discussion is built around appropriate over-arching issues. It is very important to ensure that the 'answer' to the question is something that requires an elaborate response.

Част Б: Провеждане на дискусията

Разработете няколко допълнителни въпроса или провокиращи мисли изявления, които ще помогнат на дискусията по пътя ѝ. Учителят трябва да обмисли въпроси или теми, които трябва да бъдат повдигнати, ако отговорът трябва да бъде задълбочен;

Проучете основната информация: въпреки че учителят няма да предоставя пряко на учениците информация (това е целта на дискусията), като учител / фасилитатор, той все още трябва да знае цялата област на темата.

Разгледайте предишните идеи на учениците и решете заедно с тях какво трябва да знаят, преди да могат да участват в дискусия. Колкото повече ученици знаят за темата, толкова

по-дълбоко ще бъде обсъждането им. Ако студентите нямат достатъчно знания по темата, сесията може да се окаже ръководена от учители експозиция.

Подходът към дискусията трябва да бъде възможно най-спонтанно и емоционално. По този начин учителят може да реши да развие дискусията, без да поиска предварително да подготви информация. В края на дискусията се предлага учителят да създаде списък с теми и да поиска от учениците да задълбочат знанията си, като им предоставят информация или ги изследват. За да направи културата на религията и реципрочното разбиране по-силна, учителят може да покани учениците да разширят дискусията в контекста на партньорите си и да решат да поканят някои родители в клас, за да отворят дискусия за семейната среда. В края на дейността е много важно да се направи запис на дискусията и да се споделят резултатите със студентите, които искат да "одобрят" протокола.

Further activities

The teacher should:

- Set the students a mini-research project after the discussion, ask them to read some stimulus material (a journal or newspaper article, for example), or watch a video;
- clearly explain the intended learning outcomes for the discussion, so that students are aware of its purpose. They will then be more likely to stay focused on the key skills and knowledge, and how to apply them.

Списък на предложените въпроси

духовност

1. Някои хора заявяват, че са "духовни" същества, но в същото време те твърдят, че не са вярващи в никой бог.

- Определете какво мислите като "духовно";
- Определете духовността във вашата религия (ако практикувате някоя).

2. Много важни мислители, учени и философи заявяват, че са религиозни хора.

- Помислете за някои от тях и определете в кои термини тяхната духовност влияе върху начина им на мислене;
- Определете и представете вашите лични мисли за това как духовността определя и влияе на вашия личен живот.

3. Много хора, живеещи в различни религиозни контексти, декларират, че нямат никаква форма на духовност.

- Определете какво е това философско състояние и ако по ваше мнение е възможно да нямате никакво духовно чувство;
- Ако твърдите, че сте "не духовен" човек, определете личното ви състояние.

За млади ученици:

- Определете какво е духовността;
- Опишете какво знаете за понятието духовност във вашата религия.

История и организация на религиите

4. Във всички културно-исторически контексти религиите са тясно свързани с развитието на историческия процес

- Определете и обсъдете как определянето на вашето действително социално и политическо положение се определя исторически от влиянието на религиите;
- Ако вашата религия не е най-практикуваната в страната, в която живеете. Определете историческото значение на присъствието на вашата религия и процеса, който води до актуалната ситуация.

5. Процесът на създаване на чувство за религия е повлиян от присъствието на религиозни институции (църкви, секти, култове и други)

- Опишете тези институции във вашата страна;
- Имате ли пряк контакт с някои от тях? Определете своя опит и впечатлението, което имате относно организацията и действията му.

6. Като цяло религията се определя от следните елементи:

o Вярвания (за да сте сигурни в обявената дума на съществуването на религията);
o Ритуали (официални церемонии);
o Църква (обществено божествено поклонение).

- Определете трите аспекта във вашия опит (въпреки че не сте вярващи);
- Определете как религията, която практикувате / организирате във вашата страна;
- Определете как са били традиционните религиозни ритуали, които практикувате (г) със семейството си, когато сте били дете (ако има такива) или какво сте ставали от приятелите си.

За млади ученици:

- Определете какво е Църквата
- Опишете какво знаете за организацията на Църквата във вашата религия

Религиозни практики

Религиозната практика е участие в религиозни церемонии, предназначени да създадат усещане за спокойствие или да получат утеха. В някои случаи религиозните практики са свързани с насилие и екстремни чувства. В миналото и частично в някои общества дори и сега хората вярват в наследствени духове или практикуват анимизъм, вярвайки, че природата е повлияна от духовна сила. Други религии вярват в единен Бог (монотеизъм), други са политеистични (хиндуизма) и други са свързани с нематериалната същност на

живота (будизма). Всички тези религиозни изрази са в контакт с някои специфични практики и ритуали.

- Какви са основните практики във вашата религия? Обяснете какво чувствате, когато участвате в ритуалите;
- Обяснете и дефинирайте процеса на ритуали, които съпътстват живота на човек във вашата религия, и по-специално: инициране, религиозно образование, сватби и съюзи, смърт;
- Обяснете, ако по ваше мнение има ритуали, които според вас са свързани със старата традиция, но не са много актуални в съвременните времена и обясняват защо;
- Някои нови ритуали бяха наложени от новите завоеватели, а понякога местното население запази някои древни традиции, смесвайки ги с новите наложени религии. Това явление е известно като "синкретизъм". Познавате ли някои примери за този процес? Проучете и изследвайте някои случаи и ги обсъдете с партньорите.

За млади ученици:

- Определете какъв е ритуалът, който ви харесва повече и защо
- Знаете ли нещо за произхода на вашата религия? Обсъдете го с приятелите си

теология

Теологията е изследване на религиозната вяра, практика и опит; особено изучаването на Бога и на Божието отношение към света. Теологията е философско ориентирана дисциплина на религиозните спекулации и апологетика, която традиционно е ограничена поради произхода и формата си до християнството, но заради нейните теми може да обхване и други религии, включително и исляма и юдаизма. Темите на теологията включват Бог, човечеството, светът, спасението и есхатологията (изследването на последните времена).

Предметът на дисциплината се разглежда в редица други статии. За изследване на систематичните тълкувания на божественото или свещеното, вижте агностицизма; атеизъм; деизма; дуализъм; монотеизма; природната кулминация; пантеизъм; политеизъм; теизъм; и тотемизма. За изследване на основните теологични съображения в рамките на определени религии вижте доктрината и догмата. (Britannica.com)

- Как сме като Бог и как сме различни от Бог?

Кой е написал Свещените текстове (Коран, Библията и други) и защо е важно (или не) да научат какво казват?

- Как можем да знаем дали свещените текстове са верни или не?
- В много религиозни текстове боговете наказват хората в случай на неуважение към правилата, но всички религии (или поне повечето от тях) твърдят, че боговете обичат човешките същества, защо наказанието (в края на живота или по време на него) е представен?
- Много религии осигуряват за праведните хора добър и вечен живот след човешкия живот. Обсъдете вашето усещане и представете за какво е вашето убеждение;
- Защо Бог иска да се покланяме? Как да почитаме боговете?
- Ако Бог знае какво мисля и какви са моите нужди, защо трябва да се моля за тях?
- В много религии Бог очаква от нас да простим на всеки, който ни боли? Защо? в друга религия Бог иска от нас да реагираме и да наказваме кой не спазва правилата. Защо? Обсъдете с вашите приятели вашите мнения и чувства.

За млади ученици:

- Важно ли е да бъдете религиозен човек?
- Как мислите, че Бог ви помага във вашия ежедневен живот?

библиография

Дюи, Джон

Класическо четене:

Dewey, J. (1916). Демокрация и образование. Ню Йорк, Ню Йорк: MacMillan & Co. Това е основната работа на Dewey по въпросите на образованието, които заредиха прогресивното движение в САЩ.

Dewey, J. (1933) Как мислим: Преосмисляне на връзката на рефлексивното мислене с образователния процес. Бостън: Д. С. Хийт.

Това е изследване на процесите на мислене и учене: Загрижеността на Дюи за опита, взаимодействието и разсъжденията е подробно изследвана заедно с тревогите му за линейните модели на мислене.

Dewey, J. (1938) Изкуство като опит. Ню Йорк: МакМилан.

Това е най-изчерпателната (и окончателна) работа на Дюи за образованието.

Johnson, J.R. (2003) Dewey and Vygotsky: Сравнение на техните възгледи за социалния конструктивизъм в образованието. Резюме от дисертации, раздел А: хуманитарни науки и социални науки. New Brunswick, NJ: Университетска преса на Рутгер. Резюме № DA3088475.

Това изследване сравнява мислите на Вигочков и Дюи за социалния конструктивизъм и образователната реформа.

Hung, D.W.L. Метафорични идеи като посреднически артефакти за социалното изграждане на знания: Последици от писанията на Дюи и Виготски. Международно списание за учебни медии 29 (2), 197-215.

Това изследване се фокусира върху силата на метафоричните идеи за интернализиране на концепциите и социалното изграждане на знанието, както е описано от Дюи и Виготски.

Vanderstraeten, R. (2002) Трудовидният конструктивизъм на Дюи. Журнал на философията на образованието 36 (2), 233-247.

В това изследване авторът твърди, че работата на Дюи очакват голяма част от това, което е важно за конструктивистичната епистемология и конструктивистката педагогика.

Бандура, Албърт

Класическо четене:

Bandura, A. (1986). Социални основи на мисълта и действието: Социална когнитивна теория. Englewood, Ню Джърси: зала "Прентис".

Семинарни изследвания на ефекта от моделирането върху когнитивното и социално развитие на учащите; неговата работа представлява силен случай за социалната природа на индивидуалното социално и когнитивно развитие.

Бандура, А., Рос, Д., и Рос, С. Предаване на агресия чрез имитация на агресивни модели. Journal of Abnormal and Social Psychology, 63, 575-582

Бартлет, Фредерик С.

Bartlett, F.C. Социална конструктивност. British Journal of Psychology, 18, 388-390.

Бартлет очертава различните социални фактори в групата, които са склонни да променят и развиват внесените обичаи и да развиват нови форми. Конструктивността продължава до голяма степен чрез обща тенденция на развитие, която може да не бъде напълно реализирана от никой от членовете на групата. (Записи на база данни PsychInfo © 2004 APA, всички права запазени)

Брунер, Джером С.

Bruner, J.S. (1960). Процесът на образование. Бостън: Харвардския университет "Прес"

Bruner, J.S. (1964). Към теория на обучението. Бостън: Харвардския университет "Прес".

Авторът описва както начина, по който децата се учат, и как най-добре могат да бъдат подпомогнати да се научат и да достигнат пълния си потенциал. Брунер се застъпва за сравнението в дейностите в класната стая, за да подобри критическото мислене. Той също така очерта стъпки за скеле.

Bruner, J.S., (1971). Променен е процесът на образование. Phi delta kappa. 53, 1, 18-21

По времето на тази публикация Брунер ревизира много от първоначалните си убеждения за познанието в образованието.

Clancey, William J.

Clancey, W.J. (1997) Разположено познание: На човешкото знание и компютър представителства. Бостън: Университетска преса в Кеймбридж.

Познанието се разглежда не само от гледна точка на "експертиза" на високо ниво, но и от гледна точка на способността да се намери начин по света, да се научат нови начини да се видят нещата и да се координира дейността. Този подход се нарича "разположено познание".

Айснер, Елиът У.

Eisner, E.W., & Peshkin, A. (1990) Качествено изследване в образованието: Продължаващото разискване. Ню Йорк: Учители Колеж Прес.

Eisner, E.W. (1991) Просветеното око: качествено изследване и усъвършенстване на образователната практика. Ню Йорк: Макмилан.

Eisner, E.W. (1994a) Образователното въображение: относно проектирането и оценяването на училищните програми. 3rd ed. Ню Йорк: Макмилан.

Това е книга за разработване на учебна програма от една от най-известните фигури в тази област. Тя е предназначена да помогне на читателите да разберат основните подходи към планирането на учебните планове и формирането на образователни цели.

Eisner, E.W. (1994b) Преосмисляне на познанието и учебната програма. 2nd ed. Ню Йорк: Учители Колеж Прес.

Познанието и учебната програма се превърна в основна книга, която беше основно за учениците от образованието през последното десетилетие. Айснер вече преработи класическата си работа. Резултатът е преразгледано познание и учебна програма, значително ревизирано издание, което добавя две нови глави, включително критика на усилията за реформиране през следващите години. © Amazon.com

Монтесори, Мария (1870-1952)

Монтесори, М. (1916). Методът Монтесори. Ню Йорк: Книгите на Шокън.

Пиаже, Жан

Piaget, J. (1926). Езикът и мисълта на детето. Ню Йорк: Харкорт Брейс.

Рогоф, Барбара

Rogoff, B. (1990). Учене в мисленето: Когнитивно развитие в социален контекст. Ню Йорк: Оксфорд Университетска преса.

Виготски, Лев

Vygotsky, L. (1926). Ум в обществото. Кеймбридж, Масачузетс: Harvard University Press.

Widmaier, W.W.

Widmaier, W.W. (2004) Теория като фактор и теоретик като актьор: "Прагматистки конструктивист" - уроци на Джон Дюи и Джон Кенет Галбрайт. Преглед на международните изследвания, 6 (3), 427-446.

Тази статия е сравнение на аргументите на Джон Дюи и Джон Кенет Галбрайт.